

Aan de vaste Kamercommissie VWS

Utrecht, 24 september 2026

Betreft: input SBJ voor Tweede Kamerdebat Jeugd

Geachte Kamerleden,

De vaste Kamercommissie voor VWS debatteert op woensdag 30 september aanstaande. Bijgaand ontvangt u onze input voor dit debat over Jeugdbeleid en Jeugdbescherming. Wij willen dat kinderen en jongeren veilig opgroeien en zich kunnen ontwikkelen. Daarom zetten wij, de Samenwerkende Beroepsverenigingen Jeugd (SBJ), onze schouders onder de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd. Vanuit onze dagelijkse praktijk zien professionals waar beleid werkt en waar knelpunten ontstaan. Daarom vinden wij het essentieel dat hun kennis en ervaring een structurele plaats krijgen bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid. In deze brief geven we inzicht in hoe we ons hiervoor inzetten en wat ervoor nodig is.

Zet in op goede jeugdhulp door uitvoerbaarheid vooraf te onderzoeken

De Hervormingsagenda leidt tot nieuwe maatregelen, afspraken en wetgeving. De effecten daarvan worden uiteindelijk zichtbaar in het contact tussen professionals, jeugdigen en gezinnen. De kwaliteit van zorg wordt dáár gemaakt: in de relatie tussen professionals, jeugdigen en gezinnen. Juist daarom is het noodzakelijk om beleid samen met professionals te ontwikkelen, en vooraf te toetsen op uitvoerbaarheid en mogelijke (ongewenste) neveneffecten voor de praktijk. In dat kader is het van belang om de Uitvoeringstoets voor professionals consequent toe te passen. Dit is nu nog niet het geval.

Wij vragen de Kamer:

Betrek professionals (via de beroepsverenigingen) en uitvoeringsorganisaties consequent vroegtijdig bij beleidsontwikkeling die op hen van toepassing is. Maak de Uitvoeringstoets een vanzelfsprekend onderdeel van nieuwe wet- en regelgeving in het jeugddomein. Zo kan worden voorkomen dat incidenten leiden tot maatregelen waarvan de uitvoerbaarheid onvoldoende is onderzocht, of die onvoldoende aansluiten bij de dagelijkse werkelijkheid van jeugdigen, gezinnen en hulpverleners en daardoor niet leiden tot de beoogde doelstellingen van de Hervormingsagenda.

Ook roepen we de Kamer op:

- 1. Zorg in iedere gemeente voor structurele borging van preventie en het versterken van de pedagogische basis; laat dit niet afhankelijk zijn van lokale financiële ruimte.*

BPSW
beroepsvereniging
van professionals
in sociaal werk

nvo
Nederlandse Vereniging
van Ouders

v&vn
Vereniging van
huisartsen &
Gezondheidszorg

AJN
JURIDISCHE
NEDERLANDSE
NEDERLANDSE
NEDERLANDSE

LWP
LANDELIJKE VERENIGING VAN
VRIJGEVESTDE PSYCHOLOGEN
& PSYCHOTHERAPEUTEN

vaktherapie
nederland
FEDERATIE VAN NEDERLANDSE PSYCHOTHERAPEUTEN

NVKI Nederlandse
Vereniging voor
Kindergeriatrie

BVJong
Vereniging van
Jongeren

**landelijke
huisartsen
vereniging**

**NEDERLANDSE
VERENIGING
PSYCHIATRIE**
KINDEN EN JEUGDGEZONDHEID

NIP
Nederlands Instituut
van Psychologen

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

2. *Maak tempo met de voortgang van de opbouw van de stevige lokale teams. Daarbij is het noodzakelijk dat deze multidisciplinair zijn ingericht, met voldoende brede én specialistische expertise. Spreek de Minister en gemeenten aan op hun verantwoordelijkheid om passende afspraken te maken om preventie structureel te kunnen borgen en de pedagogische basis te kunnen versterken.*
3. *Investeer in vakmanschap van professionals. Scholing en reflectie moeten een structureel onderdeel zijn van het jeugdbeleid. En stuur aan op duurzame samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp, en zorg.*
4. *Continuïteit in jeugdzorg vraagt om een divers zorglandschap. Stimuleer een gevarieerd zorglandschap met grote én met kleine aanbieders.*

1 Preventie en pedagogische basis

De SBJ is blij met de aandacht in de Troonrede voor het belang van preventie. Ook het rapport van de deskundigencommissie (commissie Van Ark, januari 2025) deed de oproep om meer aandacht te geven aan preventie en het versterken van de pedagogische basis. Juist investeren aan de voorkant voorkomt zwaardere problematiek en duurdere vormen van jeugdhulp later. Zo ontstaat meer ruimte om passende en tijdige zorg te geven aan kinderen en jongeren die dit het meeste nodig hebben. Het versterken van preventie en de pedagogische basis vraagt om een aanpak waarin gezin, onderwijs en maatschappelijke ondersteuning beter met elkaar verbonden worden. We dragen als SBJ daar graag aan bij vanuit de brede expertise die we in huis hebben. Vanuit die verschillende perspectieven zien we wat nodig is en waar kansen liggen. Die expertise brengen we in bij de verschillende gremia van de Hervormingsagenda en daarbuiten, om de beweging naar preventie en een sterke pedagogische basis te versnellen. Wij maken ons echter zorgen over voldoende investeringen in preventie, zo wordt er nog niet overal geïnvesteerd in de pedagogische basis. We zijn bezorgd over de consequenties van de verschillende financieringsstromen waardoor minder tijdige en passende zorg wordt geleverd en de grote verschillen in de manier waarop gemeenten inzetten op preventie en pedagogische basis.

Wij vragen de Kamer om de Minister en gemeenten aan te spreken op hun verantwoordelijkheid om preventie en het versterken van de pedagogische basis structureel te borgen. Laat preventie niet afhankelijk zijn van lokale financiële ruimte of politieke keuzes. Alle kinderen en gezinnen moeten kunnen rekenen op een sterke pedagogische basis en tijdige ondersteuning, ongeacht de gemeente waarin zij wonen.

2 Lokale teams

In het convenant "Stevige lokale teams" zijn dit voorjaar afspraken gemaakt over het

BPSW
Beroepsvereniging
van professionals
in sociaal werk

nvo
Nederlandse
Vereniging van
Onderwijs
Verenigingen

V&VN
Vereniging van
Landelijke
Huisartsen
& Gezondheidszorg

AJN
Afdeling
Jeugdartsen
Nederland

LWP
Landelijke Vereniging van
Vrijgevestigde Psychologen
& Psychotherapeuten

vaktherapie
nederland
FEDERATIE VAN VAKTHERAPEUTISCHE BEROEPEN

NVKI Nederlandse
Vereniging voor
Kindergeriatrie

BVJong
Beroepsvereniging
van Jongeren

**landelijke
huisartsen
vereniging**

**NEDERLANDSE
VERENIGING
PSYCHIATRIE**
KINDEN EN JEUGDGEZONDHEID

NIP
Nederlands Instituut
van Psychologen

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

inrichten van deskundige teams in alle gemeenten. Voor professionals is het van belang dat deze lokale teams op korte termijn (verder) worden opgebouwd zodat burgers en (medische) professionals weten waarop zij kunnen rekenen als zij voor overleg of hulp aankloppen bij een lokaal team. Helaas zijn nog niet in alle gemeenten stevige lokale teams gevormd. Dat vergt actie en investering van gemeenten. Een uniform basisaanbod van deze lokale teams zou voor (medische) professionals helpend zijn om te weten wat deze teams gaan bieden.

Lokale teams die multidisciplinair zijn samengesteld, zijn beter in staat passende, laagdrempelige hulp te verlenen en waar nodig snel op en af te schalen. In de SBJ-handreiking 'De juiste professional op de juiste plek in het lokale team' (2021, een update staat in onze planning), laten we zien hoe betrokken professionals vanuit al onze achterbannen hiertoe samenwerken. Dit doen we langs drie sporen: preventief, als onderdeel van de pedagogische en sociale basis, en vanuit de specialistische jeugdhulp). Deze handreiking vormt een belangrijke basis voor het Convenant en zou goed bekend moeten zijn bij relevante partijen, in het bijzonder gemeenten.

Wij vragen u om de Minister en gemeenten aan te spreken op de voortgang van de opbouw van de stevige lokale teams. Dring er daarbij op aan dat overal multidisciplinaire teams met voldoende expertise aan de voorkant beschikbaar komen, zodat passende hulp en zorg snel kan worden ingezet en waar nodig kan worden op- en afgeschaald. Besteed daarbij specifiek aandacht aan het opbouwen van vertrouwen en heldere samenwerkingsafspraken tussen lokale teams, (medische) verwijzers en specialistische jeugdhulp.

3 Vakmanschap in de (residentiele) jeugdzorg

De ontwikkelingen rondom gesloten jeugdzorg, inclusief ZIKOS, laten zien hoe belangrijk het is om te investeren in vakmanschap, professionele reflectie en een lerend stelsel. Structurele verbetering vraagt meer dan nieuwe regels alleen. Professionals moeten ondersteund worden om te leren van ervaringen, dilemma's bespreekbaar te maken, en bijvoorbeeld goede alternatieven voor gesloten plaatsingen verder te ontwikkelen. Voor jongeren met complexe problematiek speelt bovendien vaak een gebrek aan samenhang tussen domeinen, organisaties en financieringsstromen. Ook is het van belang dat juridische kaders en regimes goed op elkaar aansluiten, dat is zeker het geval bij jeugdigen met een complexe problematiek en zorgbehoefte.

Professionals ervaren dat samenwerking, afstemming en continuïteit onder druk staan, en randvoorwaarden voor een veilig leer- en werkklimaat zijn niet altijd orde. Wij zijn een betrokken partner van het netwerk Kwaliteit en Blijvend Leren (KBL) dat een centrale rol in het lerend stelsel heeft. Ook werken we met FACTOR-i aan het verstevigen van de samenwerking met informele steunnetwerken rondom jeugdigen en gezinnen, omdat dit een preventieve werking kan hebben en bijdraagt aan duurzame oplossingen voor jongeren en gezinnen.

BPSW
Beroepsvereniging
van professionals
in sociaal werk

nvo
Nederlandse Vereniging
van Ouderen

V&VN
Vereniging van
Vrijwillers en
Gezondheidszorg

AJN
Aankomende
Jeugdartsen Nederland

LWP
Landelijke Vereniging van
Vrijgevestigde Psychologen
& Psychotherapeuten

vaktherapie
nederland
FEDERATIE VAN VAKTHERAPEUTISCHE VERENIGINGEN

NVKI
Nederlandse
Vereniging voor
Kinderen en Jeugd

BVJong
Beroepsvereniging
van Jongeren

landelijke
huisartsen
vereniging

NEDERLANDSE
VERENIGING
PSYCHIATRIE
KINDER- EN JEUGDPSYCHIATRIE

NIP
Nederlands Instituut
van Psychologen

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

Wij vragen u om blijvend te investeren in het vakmanschap van professionals. De kwaliteit van zorg wordt uiteindelijk bepaald door de professional die dagelijks met jongeren werkt. Scholing en reflectie moeten daarom een structureel onderdeel zijn van het jeugdbeleid.

4 Continuïteit in jeugdzorg vraagt om een divers zorglandschap

Een goed functionerend jeugdstelsel vraagt om een divers zorglandschap waarin zowel grote instellingen als kleine aanbieders en vrijgevestigde professionals hun eigen rol vervullen. De kracht van kleine aanbieders ligt vaak in specialistische expertise in aansluiting op jongeren en gezinnen, flexibiliteit en maatwerk. Het biedt meerwaarde voor ouders en kinderen met complexe problematiek, zeker als zij zich onvoldoende gezien en geholpen voelen bij de grote instellingen. Dit moet behouden blijven bij verdere hervormingen en inkoopprocessen als tegenhanger voor meer generieke behandelpakketten. Tegelijkertijd liggen er grote uitdagingen op het gebied van de inkoop, de knip tussen zorgvormen en de beschikbaarheid van professionals met de juiste expertise. Deze vormen een risico voor de gewenste diversiteit in het type aanbieders en professionals.

Daarom vragen wij u bij de Minister en gemeenten aan te dringen om bij toekomstige regelgeving en inkoopontwikkelingen scherp te letten op de positie van kleine aanbieders en vrijgevestigde professionals, zodat de dit aanbod behouden blijft en voldoende gekwalificeerde professionals beschikbaar zijn voor jeugdigen en gezinnen.

Tot slot

De onderwerpen op de agenda van dit debat laten zien hoe groot de opgaven in de jeugdhulp zijn. Achter elk dossier staan kinderen, jongeren en gezinnen die afhankelijk zijn van passende en tijdige ondersteuning. Vanuit de dagelijkse praktijk zien professionals waar beleid werkt, maar ook waar knelpunten ontstaan. Daarom is het essentieel dat hun kennis en ervaring onderdeel is van de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid, wet- en regelgeving. Goede jeugdhulp vraagt niet om steeds weer nieuwe maatregelen, maar om beleid dat samen met professionals wordt (door)ontwikkeld, uitvoerbaar is in de praktijk en investeert in kwaliteit, preventie en vakmanschap.

Met vriendelijke groet, namens de Samenwerkende Beroepsverenigingen Jeugd,

Pim Hoek
Vertegenwoordiger SBJ

Nathalie Wils
Vertegenwoordiger SBJ

Christel Eijkholt
Bestuurlijk vertegenwoordiger SBJ

BPSW
Beroepsvereniging
van professionals
in sociaal werk

nvo
Nederlandse
Vereniging
van
Ouder-
en
Kinder-
psychiater-
en
psychologen

V&VN
Vereniging
van
Landelijke
Huisartsen
&
Gezondheids-
zorgverleners

AJN
Alliantie
van
Jeugd-
artsen
in
Nederland

LWP
Landelijke
Vereniging
van
Vrijgevestigde
Psychologen
&
Psychotherapeuten

vaktherapie
nederland
FEDERATIE VAN VAKTHERAPEUTISCHE BEROEPEN

NVKI
Nederlandse
Vereniging
voor
Kinder-
geriatrie-
kunde

BVJong
Beroepsvereniging
van
Jong-
eren-
psychiater-
en
psychologen

landelijke
huisartsen
vereniging

NEDERLANDSE
VERENIGING
PSYCHIATRIE
KIND- EN JEUGDPSYCHIATRIE

NIP
Nederlands
Instituut
van
Psychologen

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd

BPSW
beroepsvereniging
van professionals
in sociaal werk

nvo
nederlandse vereniging
van oudergezinnen
en kinderopvoeders

v&vn
Vereniging van
Landelijke Maatschappij &
Gezondheid

AJN
JEUGDARTSEN NEDERLAND

LWP
LANDELIJKE VERENIGING VAN
VRIJGEVESTIDE PSYCHOLOGEN
& PSYCHOTHERAPEUTEN

vaktherapie
nederland
FEDERATIE VAN VAKTHERAPEUTISCHE BEROEPEN

NVKI Nederlandse
Vereniging voor
Kindergeriatrie

BVJong
vereniging van jongeren

**landelijke
huisartsen
vereniging**

NEDERLANDSE
VERENIGING voor
PSYCHIATRIE
KINDEN EN JEUGDGEZONDHEID

NIP
Nederlands Instituut
van Psychologen

Samenwerkende
Beroepsverenigingen
Jeugd